

Asia: VN/13551/2019

Valtioneuvoston periaatepäätös Kiertotalouden strategisesta ohjelmasta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ylvan lausunto Valtioneuvoston periaatepäätöksestä Kiertotalouden strategisesta ohjelmasta

Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan varainhoitaja Ylva kiittää ympäristöministeriötä ja työ- ja elinkeinoministeriötä lausuntopyynnöstä ja antaa seuraavan lausunnon.

LAUSUNTO

Yleisesti Kiertotalouden strategisesta ohjelmasta

Jaamme valtioneuvoston vision hiilineutraalista yhteiskunnasta, jonka menestys pohjaa kiertotalouteen pohjautuville ratkaisuille.

Kiertotalouden edistämishjelmassa ehdotetaan tavoitteita luonnonvarojen käytölle sekä toimenpiteitä, joilla hiilineutraalista kiertotalousyhteiskunnasta tulee taloutemme kestävä perusta vuonna 2035. Tämä on yhteiskunnallemme hyvä suunta ja turvallinen polku vallitsevien megatrendien valossa. Yhä useampi kuluttaja, yritys ja valtio tulee siirtymään asteittain pois fossiilisiin polttoaineisiin perustuvasta kertakäyttötaloudesta. Ne, jotka pystyvät uudistumaan ja uudistamaan alaansa nopeimmin vähähiilisten kiertotalousratkaisujen kautta, tulevat olemaan tulevaisuuden menestyjiä.

lhannetilanteessa voisimme saada aikaan olosuhteet, joilla Suomi kehitty kiertotalousratkaisujen kehittämisen edelläkävijäksi ja globaaliksi suunnannäyttäjäksi. Me emme ole kuitenkaan vielä perillä, vaan meillä kaikilla on paljon tehtävää. Muutosta ei saada aikaan erillisissä siiloissa, vaan ratkaisut tapahtuvat uudella yhteistyöllä sektorirajojen yli eri toimijoiden yhteistyönä.

Edustamamme kiinteistöalan näkökulmasta strategiasta nousee esiin erityisesti seuraavat kehittämistarpeet:

Mielestämme vuoden 2035 tahtotila kiinteistö- ja rakennusalan osalta on pääosin hyvä. On hyvä että kiinteistö- ja rakennusalan osalta tähdätään vuonna 2035 siihen, että suuri osa Suomen rakennuksista, infrastruktuurista ja rakennustuotteista valmistetaan kierrätetyistä, uusiutuvista tai vähähiilistä raaka-aineista ja että rakennukset ajatellaan raaka-ainepankkeina. Samoin on oivallista että olemassa olevien kiinteistöjen käyttöä pyritään tehostamaan ja että korjausrakentaminen nähdään mahdollisuutena luoda arvoa rakennuksille ja alueille.

On mielestämme erikoista että digitaalisuus ja jotkin yksittäiset ratkaisut on nostettu tahtotilan tasolle. Tähtäimen pitäisi olla tiukemmin alan peruseräiteiden ja liiketoimintalogiikoiden uudistamisessa ja alan aidossa ja perusteellisessa muuttamisessa, ei yksittäisissä teknologioissa tai ratkaisuisissa.

Jäimme myös kaipaamaan toimenpide-ehdotuksia siihen, kuinka energia- ja materiaali-intensiivisen teollisuuden kiertotaloustavoitteet linkitetään yhteen kiinteistö- ja rakennusalan tavoitteiden kanssa. Teollisuus on keskeisessä osassa kira-alan tavoitteiden ratkomisessa ja kira-ala puolestaan teollisuuden keskeinen asiakas. Näiden alojen yhteisen kiertotalouden tahtotilan kirkastaminen olisi ensiarvoisen tärkeää. Kiinteistö- ja rakennusala voi tarjota kokeilualustan uusille ratkaisuille ja mahdollistaa ostajana kiertotalousperusteisten materiaalien ensikokeilut, sekä laajemman käyttöönoton.

Kiertotalouden edistämiseksi kira-alalla olisi kuitenkin toteutettava verotukseen, lainsäädäntöön ja kannustimiin liittyvä kokonaistarkastelu, jossa kiertotalousperusteisten materiaalien käytön edistäminen rakennusosalalla nostettaisiin keskiöön ja mietittäisiin käytännön esimerkein miten niiden näiden käyttöä voitaisiin aidosti mahdollistaa.

Tällä hetkellä kiinteistö- ja rakennusalan toimijoilla on hyvin rajalliset mahdollisuudet ottaa käyttöön ratkaisuja, sillä niitä ei joko ole, tai niiden käyttö on lainsäädännön, kustannusten tai muiden syiden vuoksi hankalaa, kallista tai mahdotonta.

Ala tarvitsee mielestämme kipeästi lisää TKI-panoksia toimijoiden välisen yhteispelin mahdollistamiseksi, uusien ratkaisujen kehittämiseksi, sekä erilaisten esteiden poistamiseksi.

Edustamamme ravintola-alan näkökulmasta strategia jättää paljonkin kehittämisen varaan, sillä ruoan tuotantoon liittyvien kiertotalousratkaisujen rooli on liian pienessä roolissa. Kiertotalouden

tarjoamat mahdollisuudet pitäisi hyödyntää jo alkutuotannossa ja ekosysteemejä tulisi kehittää myös ruoantuotannon ympärille vahvemmin.

Ruuska Antti
Ylva